EURÓPAI PARLAMENT

2004 *2009*

Foglalkoztatási és Szociális Bizottság

2006/2056(INI)

23.3.2006

VÉLEMÉNY

a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság részéről

az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság részére

A harmadik országok állampolgárainak az Európai Unióban történő beilleszkedését szolgáló stratégiákról és eszközökről
(2006/2056(INI))

A vélemény előadója: Dimitrios Papadimoulis

RÖVID INDOKOLÁS

A Bizottság közleménye (COM(2005)0389) az EU és a tagállamok integrációs politikáihoz kíván útmutatást nyújtani. A vélemény középpontjában harmadik országok állampolgárainak a munkaerőpiacba való beilleszkedése áll, és kiemeli a beilleszkedés és az ehhez kapcsolódó szociális szempontok kétirányú folyamatát. Felépítése hasonlít a közleményéhez, így két szinten (európai és nemzeti) tárgyalja az iránymutatásokat.

Nemzeti szinten a vélemény előadóját legjobban az foglalkoztatja, hogy jogállásuktól függetlenül hogyan juthatna valamennyi bevándorló gazdasági és szociális jogokhoz, miközben a bevándorló nők foglalkoztathatósága is javul. Másik fontos kérdés a befogadó társadalom alkalmazkodóképességének növelése a társadalmi és foglalkoztatási sokszínűség fokozása érdekében.

A beilleszkedés kétirányú folyamat, amelyben mind a bevándorlók, mind a befogadó társadalom rendelkezik bizonyos jogokkal, illetve kötelezettségekkel. Magában foglalja a bevándorlók jogait és kötelezettségeit éppúgy, mint az árukhoz, szolgáltatásokhoz és a polgári részvételhez való hozzáférést az esélyegyenlőség és az egyenlő elbánás feltételei mellett, fokozatosan közelítve a népesség többi részéhez. A bevándorlók beilleszkedésében rendkívül fontos szerepet játszik a foglalkoztatás. Ezért a lisszaboni stratégia és az európai foglalkoztatási stratégia több és jobb munkahely létrehozására irányuló célkitűzésének a bevándorlókat is magában kell foglalnia. A szociális partnereknek és a közhatóságoknak együtt kell dolgozniuk a bevándorlók hátrányos megkülönböztetése ellen a fizetések és a munkakörülmények területén.

Uniós szinten az EU kulcsfontosságú feladata, hogy ellenőrizze és segítse a tagállamokat a bevándorlók beilleszkedésében.
Az EU-25-ök népessége 2020-ra 303 millióról 297 millióra és 2030-ra 280 millióra csökken, ezzel mintegy megduplázódik az időskori eltartottak aránya. Mivel a gazdasági növekedés a foglalkoztatás és a termelékenység növekedésének eredménye, az összfoglalkoztatottság fenti csökkenése hátrányosan befolyásolhatja a gazdasági növekedést. Ezért a beilleszkedés és az importált szakértelem teljes kihasználása az EU alapvető fontosságú érdeke.

A bevált gyakorlatok cseréje és a magasabb szintű koordináció fokozása elsődleges fontosságú, mivel a különböző bevándorló csoportok esetében különböző integrációs politikákra van szükség, bevonva nem pusztán az újonnan érkezett bevándorlókat, hanem a régebb óta itt tartózkodó és második és harmadik generációs bevándorlókat is, és ezt a politikák kialakítása során is figyelembe kell venni. Ugyancsak rendkívül fontos annak biztosítása, hogy az EU bevándorlási politikája biztos jogállást és szavatolt jogokat nyújtson és a munkaerőpiacba való beilleszkedésen túl elősegítse a bebocsátást nyert bevándorlók beilleszkedését a társadalom valamennyi vetületébe.

A vélemény előadója üdvözli a Bizottság ESZA-ról (2007-2013) szóló javaslatát, amelynek célja a bevándorlók társadalmi beilleszkedésének megerősítésére, valamint foglalkoztatásban való részvételének fokozására irányuló egyedi fellépések támogatása, így többek között a tanácsadás, nyelvi képzések és a külföldön szerzett szakértelem elismerése, illetve a munkahelyeken a sokszínűség előmozdítása és a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem.

A vélemény előadója üdvözli továbbá az ESZA kiegészítéseként javasolt pénzügyi eszközöket a bevándorlási hullámok kezelése keretprogramban, amelyek célja az eltérő kulturális, vallási és nyelvi, valamint etnikai háttérrel rendelkező harmadik országokból származó állampolgárok számára a közös alapelvekkel összhangban az európai társadalom minden területén a részvételt lehetővé tevő integrációs politikák kidolgozásához és végrehajtásához való hozzájárulás.

JAVASLATOK

A Foglalkoztatási és Szociális Bizottság felhívja az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele a következő javaslatokat:

1. felhívja a tagállamokat, hogy

   a. kerüljék a szociális dömpinget azáltal, hogy világosan meghatározott szabályokat hoznak a bevándorló munkások mint törvényes letelepedők jogi helyzetéről, a nemzeti munkatörvényekről és szociális jogokról és kötelezettségekről szóló információs kampányokat szerveznek a bevándorlók részére és elősegítik az összes bevándorló munkavállaló fenti jogállásának szabályozását;

   b. hozzanak létre a harmadik országbeli állampolgárok számára információs pontokat, ahol tájékozódhatnak a befogadó országban általuk igénybe vehető szociális szolgáltatásokról, mint például az élethosszig tartó tanulásról, lakhatásról, egészségügyről, gyermekgondozási intézményekről, oktatási és beilleszkedési programokról;

   c. fogadjanak el a hátrányos munkahelyi megkülönböztetésre irányuló intézkedéseket például a sokféleség kezelésén, a tagállamok belső jogszabályainak megfelelő tisztességes munkaerő-toborzáson, a munkahely megtartásán és a faji vagy etnikai származástól, vallástól, nemtől, fogyatékosságtól, szexuális irányultságtól, szexuális önkifejezéstől, szexuális identitástól vagy kortól független, érdemeken alapuló előmenetelen keresztül; sürgeti a szociális partnerek bevonását ezen intézkedések kidolgozásába és hatékony végrehajtásába, különös tekintettel a bevándorló nők foglalkoztatására és beilleszkedésére, mivel e körben gyakran magasabb a munkanélküliek aránya; tegyenek intézkedéseket a bevándorló gyerekek és családtagok bevonására az oktatási és jóléti programokba;

   d. erősítsék meg a befogadó társadalom alkalmazkodóképességét a munkahelyek fokozott sokszínűségéhez a befogadó népesség tájékozottságát és nyitottságát elősegítő intézkedéseken keresztül, a faji megkülönböztetés, idegengyűlölet és társadalmi kirekesztés elkerülésének igényével, ezzel hangsúlyozva, hogy a beilleszkedés kétirányú folyamat, amely a társadalmi kohézió megerősítését célozza; javítsák a szociális partnerekkel és a politikák regionális és helyi szinten való végrehajtásáért felelős intézményekkel, különösen a lakóhelyi szervezetekkel való konzultációt;

   e. növeljék a nem uniós országokban működő konzulátusok erőforrásait, hogy azok tájékoztatást nyújthassanak az EU-ba munkavállalás, tanulás és kutatás céljából történő belépésről; vezessenek be munkavállalási és tartózkodási engedélyeket nemzeti hatáskör keretébe tartozó belső jogszabályok által szabályozott feltételek szerint; a kizsákmányolás veszélyének csökkentése érdekében biztosítsák, hogy ezekkel az engedélyekkel maguk a bevándorlók rendelkezzenek, nem pedig munkaadóik;

f. ösztönözzék az újonnan betelepülők munkaerőpiacra való beilleszkedését például szendvicskurzusokkal (munkaidőben tartott, munkaadó által fizetett tanfolyamokkal);

g. a 7. kutatási program keretében vizsgálják meg a bevándorlók visszatérésére vonatkozó tanulmányok elkészítésének és az EU-ban elsajátított képességek a származási ország javára való alkalmazásának lehetőségét;

h. tájékoztassák a bevándorlókat arról a lehetőségről, hogy szakszervezetek képviseljék őket, és ösztönözzék a szakszervezeteket, hogy fogadják a bevándorlókat tagjaik közé;

i. biztosítsanak hozzáférést az oktatáshoz és a szakképzéshez és a kiskorúak jogát az oktatáshoz, beleértve a támogatásokat és az ösztöndíjakat;

j. ratifikálják a bevándorló munkavállalók és családtagjaik védelméről szóló ENSZ egyezményt (1990); dolgozzon ki egyértelmű politikákat a bevándorló munkavállalók partnereinek munkavállalási jogait illetően; úgy véli, döntő fontosságú a kényszermigráció megelőzésére szolgáló intézkedések meghozatala, különösen az emberekkel való kereskedelem megelőzése, felügyelete és visszaszorítása tekintetében;

k. működjenek együtt teljes mértékben az ENSZ bevándorlók emberi jogaival foglalkozó külön előadójával feladatai és kötelességei végrehajtása során, biztosítsa számára a kért információkat és válaszoljon azonnal beadványaira;

l. foglalják bele a bevándorlók és (új) hazájuk közös történetét és a bevándorlás kezdeteit az oktatási intézmények tantervébe;

m. hozzanak létre az újonnan betelepülők és /vagy a korábban érkezők igényeihez igazított beilleszkedési programokat;

n. ösztönözzék az akár a harmadik ország állampolgárainak származási országában, akár az EU-ban szerzett, hivatalos vagy egyéb végzettségek kötelező erejű elismerését;

o. hozzanak létre eszközöket a harmadik országbeli bevándorlók gyerekeinek gyengébb teljesítménye és korai iskolaelhagyása megelőzésére, különösen kiegészítő nyelvtanfolyamok biztosításával; ismerjék el, hogy a bevándorlók gyerekei, akik idegen nyelven tanulnak és új szokásokhoz próbálnak alkalmazkodni, több nehézséggel találhatják szemben magukat a tanulási folyamat során, mint iskolatársaik, ami a jövőben a társadalomhoz való nehéz alkalmazkodásukhoz és problémás beilleszkedésükhöz vezethet;

p. harcoljanak a kiskorúak kizsákmányolása ellen és könnyítsék meg a kizsákmányolás áldozatául esett kiskorúak társadalmi reintegrációját; dolgozzanak ki hatékony struktúrákat és eszközöket, amelyek segítik a kiskorúakat a traumák és a szociális és kulturális hátrányok feldolgozásában a szociális szolgálatokkal folytatott párbeszéden keresztül;

q. ösztönözzék a bevándorlók és a befogadó társadalom közötti kapcsolatot azáltal, hogy a multikulturális környezetben elősegíti közös fórumok létrehozását, az interkulturális

és vallási párbeszédet, szemináriumokat, kiállításokat valamint kulturális és sporteseményeket; hozzanak létre olyan struktúrákat, amelyek lehetővé teszik a harmadik országból származó polgároknak a befogadó társadalmukba való beilleszkedést annak érdekében, hogy megelőzzék az újonnan érkezettek társadalmi kirekesztődését és azokét, akik már letelepültek, de a beilleszkedés nehézségeivel küzdenek;

2. felhívja az Európai Bizottságot, hogy

   a. biztosítsa a finanszírozást a strukturális alapokon, a PROGRESS programon és az EQUAL-hoz és URBAN-hoz hasonló közösségi kezdeményezéseken, illetve a javasolt Harmadik Országok Állampolgárainak Beilleszkedését Segítő Európai Alapon keresztül, amely a „Szolidaritás és a migrációs hullámok kezelése” keretprogram része; biztosítsa, hogy az e programokból nyert legjobb gyakorlatokat és releváns tudást terjesztik és az idevonatkozó politikák részévé teszik;

   b. segítse elő a munkaerő-toborzással és beléptetéssel kapcsolatos információk és bevált gyakorlatok cseréjét; bevándorlással kapcsolatos témákban tartson fenn folyamatos párbeszédet minden érintett féllel, beleértve a civil társadalmat is; támogassa a bevándorlók szervezetei hálózatának kialakítását a legjobb gyakorlatok megosztásának megkönnyítése érdekében;

   c. támogassa pénzügyileg a tagállamokban folytatott, a bevándorlók helyzete szabályozásának hatásait elemző kutatási tevékenységeket és támaszkodjon a különböző tagállamok tapasztalatára a hosszú távú európai migrációs politika kidolgozásakor;

   d. hozzon létre a helyi, regionális és nemzeti szintű hatóságok, a szociális partnerek és a bevándorlókat képviselő szervezetek közötti együttműködést és párbeszédet lehetővé tévő platformokat – a tapasztalatok különböző érintettek közötti megosztása szükséges a különböző célcsoportok igényeire való jobb reagálás érdekében;

   e. készítsen statisztikai előrejelzéseket, amelyek lehetővé teszik az EU munkaerő-igényeinek megfelelő felmérését és kérje fel a Miniszterek Tanácsát, hogy jelezze azokat a bevándorláshoz és foglalkoztatáshoz kapcsolódó területeket, amelyek esetében közös szabályozásra lenne szükség a közös európai bevándorlási politika további fejlesztése fényében;

   f. dolgozzon ki olyan rendszert, amely értékeli és elismeri a harmadik országokban szerzett képesítéseket a megfelelő munkaerő-felvétel támogatása érdekében;

   g. kezdeményezze a harmadik országbeli állampolgárok integrációs folyamatának értékelését és növelje a tagállamok nemzeti stratégiáinak az új szociális, kulturális és gazdasági körülményekhez való hozzáigazításának lehetőségét az értékelés megállapításai függvényében;

   h. ellenőrizze a 2003/109/EK, 2000/43/EK, 2000/78/EK irányelvek és a 859/2003/EK rendelet végrehajtását; biztosítsa, hogy az EU jogszabályai megfeleljenek a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet normáinak;

i. támogassa a tagállamok kezdeményezéseit, az emberkereskedelem, valamint a munkahelyi rasszizmus és idegengyűlölet elleni küzdelemről szóló politikákkal kapcsolatos ismeretek és tudatosság fokozása érdekében, és nyújtson információkat a migrációnak a foglalkoztatásra és a termelékenységre gyakorolt hatásáról; valamint felhívja a Bizottságot, hogy vonja bele a bevándorlókat az európai polgárság elősegítését célzó programokba.

j. használja fel a 2007–2013 közötti hetedik RDTD keretprogramot, hogy az EU-ba vonzza a harmadik országbeli kutatókat olyan feltételek teremtésével, amelyek lehetővé teszik számukra kutatásuk és hivatásuk folytatását az EU-ban és az EU javára;

k. indítson kampányt a harmadik országbeli állampolgárok beilleszkedése érdekében, hasznosítva a munkavállalói mobilitás európai éve során szerzett tapasztalatokat és e projekt lényegét a bevándorlók sajátos jellemzőihez igazítva.

ELJÁRÁS

Cím	A harmadik országok állampolgárainak az Európai Unióban történő beilleszkedését szolgáló stratégiákról és eszközökről
Hivatkozások	2006/2056(INI)
Illetékes bizottság	LIBE
Véleményt nyilvánított A plenáris ülésen való bejelentés dátuma	EMPL 16.3.2006
A vélemény előadója A kijelölés dátuma	Dimitrios Papadimoulis 14.9.2005
Vizsgálat a bizottságban	21.2.2006 20.3.2006
Az elfogadás dátuma	21.3.2006
A zárószavazás eredménye	+: 22 –: 20 0: 1
A zárószavazáson jelen lévő képviselők	Jan Andersson, Roselyne Bachelot-Narquin, Iles Braghetto, Philip Bushill-Matthews, Milan Cabrnoch, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Proinsias De Rossa, Richard Falbr, Ilda Figueiredo, Joel Hasse Ferreira, Roger Helmer, Stephen Hughes, Ona Juknevičienė, Jan Jerzy Kułakowski, Jean Lambert, Raymond Langendries, Bernard Lehideux, Elizabeth Lynne, Thomas Mann, Mario Mantovani, Ana Mato Adrover, Maria Matsouka, Ria Oomen-Ruijten, Csaba Őry, Siiri Oviir, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Jacek Protasiewicz, Kathy Sinnott, Jean Spautz, Anne Van Lancker, Gabriele Zimmer
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Edit Bauer, Mihael Brejc, Françoise Castex, Dimitrios Papadimoulis, Leopold Józef Rutowicz, Agnes Schierhuber, Elisabeth Schroedter, Georgios Toussas, Anja Weisgerber, Tadeusz Zwiefka
Megjegyzések (egy nyelven állnak rendelkezésre)	...